

This Question Paper consists of 28 questions [Section-A (20) + Section-B (4 + 4)] and 8 printed pages.

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ 28 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି [ବିଭାଗ-କ (20) + ବିଭାଗ-ଖ (4 + 4)] ଏବଂ 8 ଟି ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ରୋଲ୍ ନମ୍ବର

Code No. **65/SS/A/OR**

କୋଡ୍ ନମ୍ବର

SET/ସେଟ୍

A

GEOGRAPHY

ଭୂଗୋଳ

(316-O)

Day and Date of Examination

ପରୀକ୍ଷାର ଦିନ ଓ ତାରିଖ

Signature of Invigilators

1.

ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

2.

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 4 Write your Question Paper Code No. **65/SS/A/OR, Set-A** on the Answer-Book.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ :

- 1 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ ।
- 2 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନୁସାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।
- 3 ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।
- 4 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **65/SS/A/OR** ଓ **Set-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାରେ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

65/SS/A/OR-316-O-A]

1

[Contd...

GEOGRAPHY

ଭୂଗୋଳ
(316-O)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ : 80

- Note :**
- There are 24 questions in all.
 - All questions are compulsory.
 - Marks for each question are indicated against it.
 - Question Nos. 1 to 4 are very short answer questions carrying 1 mark each. Answers to these questions should not exceed 30 words each.
 - Question Nos. 5 to 9 and 21 and 22 are also very short answer questions carrying 2 marks each. Answers to these questions should not exceed 60 words each.
 - Question Nos. 10 to 13 and 23 and 24 are short answer questions carrying 4 marks each. Answers to these questions should not exceed 100 words each.
 - Question Nos. 14 to 18 are long answer questions carrying 6 marks each. Answer of each of these questions should not exceed 140 words each.
 - Question Nos. 19 and 20 are on filling **Outline Maps of the World and India** respectively. Each question contains 4 test items of very short answers of 1 mark each.
 - Use of templates or stencils for drawing outline maps in illustrating your answer is allowed.
 - Answers to Question Nos. 21 to 24 of Section - B should be given from any **one** of the Options.

- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ :
- ଏ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ 24 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ।
 - ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ।
 - ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ତାହାର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ 1 ରୁ 4 ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ 1 ନମ୍ବର ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର 30 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ 5 ରୁ 9 ଏବଂ 21 ରୁ 22, 2 ନମ୍ବର ବିଶିଷ୍ଟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର 60 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ 10 ରୁ 13 ଏବଂ 23 ରୁ 24, 4 ନମ୍ବର ବିଶିଷ୍ଟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର 100 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ 14 ରୁ 18, 6 ନମ୍ବର ବିଶିଷ୍ଟ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର 140 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ 19 ଏବଂ 20 ପୃଥିବୀ ଏବଂ ଭାରତର ରେଖାଙ୍କିତ ଚିତ୍ରରେ କ୍ରମନୁସାରେ ଦର୍ଶାଅ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ 4 ଟି 1 ନମ୍ବର ବିଶିଷ୍ଟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି ।
 - ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରରେ ଟେମ୍ପଲେଟ/ସ୍ଟେନ୍ସିଲ ବ୍ୟବହାର କରି ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିପାରିବେ ।
 - ବିଭାଗ - B ର ପ୍ରଶ୍ନ 21 ରୁ 24 ର ଉତ୍ତର ବିକଳରୁ ଦେବାକୁ ହେବ ।

SECTION – A

ବିଭାଗ - କ

- 1 Mention any two factors influencing the amount of insolation. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
ସୌରାଭିତାପର ପରିମାଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି କାରକ ଦର୍ଶାଅ ।
- 2 Name the states which have the highest and lowest sex ratio $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
respectively in India.
ଭାରତରେ ସର୍ବାଧିକ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ପୁରୁଷ-ନାରୀ ଅନୁପାତ ଥିବା ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଯଥାକ୍ରମରେ ଲେଖ ।
- 3 Explain the term 'Air Mass'. 1
'ବାୟୁରାଶି' ପଦଟିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 4 Why is the majority of the female migrants belong to 'Intra State' migration ? 1
ଅନ୍ତରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଗମନରେ ଅଧିକାଂଶ ମହିଳା ସ୍ଥାନାନ୍ତରୀକରଣରେ ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି କାହିଁକି ?
- 5 Mention the four major processes involved in chemical weathering. $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
ରାସାୟନିକ ଦୂର୍ଣ୍ଣୀଭବନରେ ସଂପୃକ୍ତ ଚାରୋଟି ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- 6 What are the four heating processes responsible for heating the $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
atmosphere ?
ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଉତ୍ତାପ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେଉଥିବା ଚାରୋଟି ତାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କ'ଣ ?
- 7 Differentiate between Biotic and Abiotic resources. 2
ଜୈବ ଓ ଅଜୈବ ସମ୍ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
- 8 Why is the importance of Kharif crops declining ? 2
ଖରିଫ ଫସଲର ଗୁରୁତ୍ୱ କାହିଁକି କମିଯାଉଛି ?
- 9 How is demographic factor responsible for migration ? 2
ଜନସଂଖ୍ୟାକୀୟ କାରକଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନାନ୍ତରୀକରଣ ପାଇଁ କିପରି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ?

10 Name any six major religions in India. Which is the largest religious community of India ? **3+1=4**

ଭାରତରେ ଯେକୌଣସି ଛଅଟି ମୁଖ୍ୟ ଧର୍ମର ନାମ ଲେଖ । ଭାରତରେ କେଉଁ ଧାର୍ମିକ ସଂପ୍ରଦାନ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ?

11 How does energy flow in the Ecosystem ? Explain. **4**

ପରିସଂସ୍ଥାରେ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହ କିପରି ହୋଇଥାଏ ? ବୁଝାଅ ।

12 Explain any four branches of 'Human Geography' with examples. **1×4=4**

ମାନବୀୟ ଭୂଗୋଳର ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି ଶାଖାକୁ ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାଅ ।

13 Explain with examples, the features of 'Abyssal Plain' of Ocean. **1×4=4**

ମହାସାଗରରେ ମହାସାଗର ସମତଳର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାଅ ।

14 Explain the economic significance of 'mountains'. **1×6=6**

'ପର୍ବତ'ର ଅର୍ଥନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବୁଝାଅ ।

15 What is flood ? Explain any five causes of flood in India. **1+5=6**

ବନ୍ୟା କ'ଣ ? ଭାରତରେ ବନ୍ୟା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଛଅଟି କାରଣକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

16 Differentiate between wind and air current. Explain the features of Monsoon winds. **2+4=6**

ପବନ ଏବଂ ବାୟୁ ସ୍ରୋତ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ । ମୌସୁମୀ ବାୟୁର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

17 "In the Himalayan mountain region, the vegetation differs with increasing altitudes". Support the statement. **6**

ହିମାଳୟ ପାର୍ବତ୍ୟାଞ୍ଚଳରେ ଉଚ୍ଚତାଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚତା ବଢ଼ିବା ସହିତ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଉକ୍ତିର ପଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

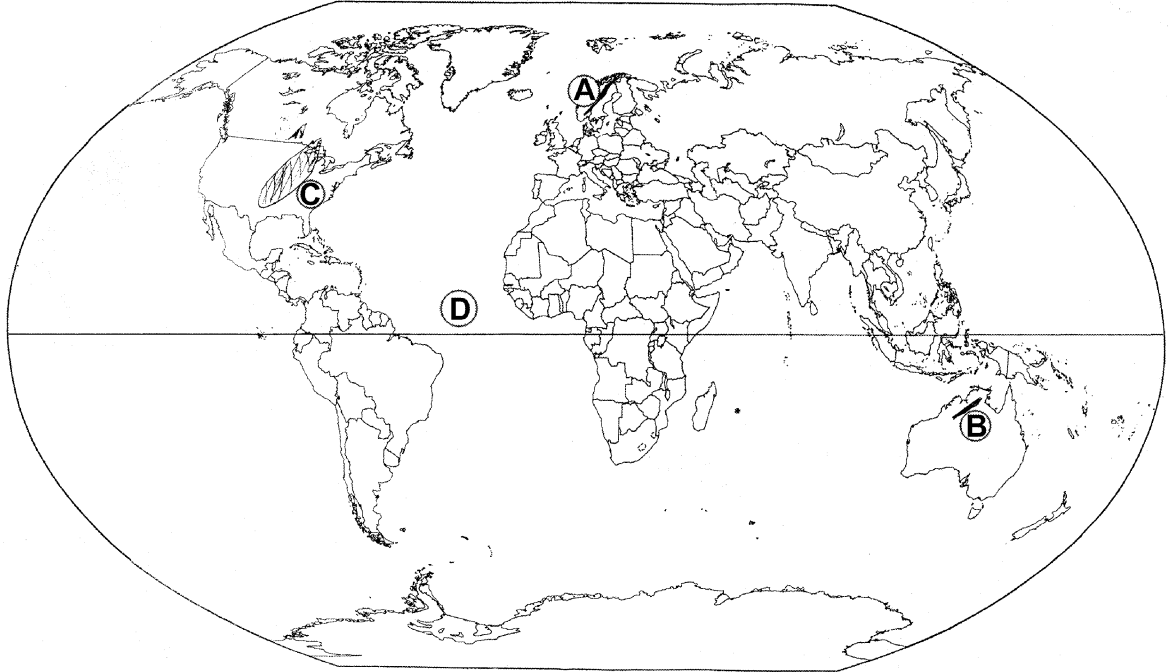
18 Why should we develop more and more 'Non Conventional' sources of energy ? Explain the importance of 'Solar energy'. **3+3=6**

ଆମେ କାହିଁକି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଅଣପାରମ୍ପରିକ ଶକ୍ତିକୁ ବିକଶିତ କରୁଛେ ? ସୌରଶକ୍ତିର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବୁଝାଅ ।

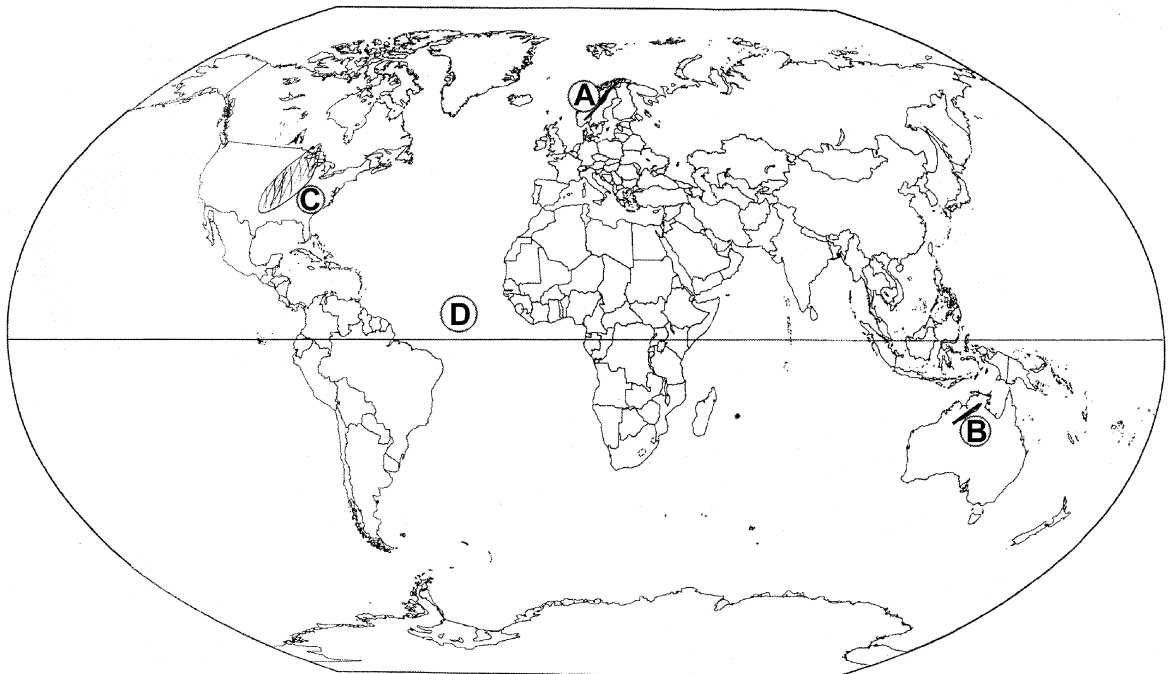
19 The four geographical features are marked by (A), (B), (C) and (D) on the given political outline map of the World. Identify these features with the help of the following information and write their correct names in your answer-book :

(A) Mountain (B) Plateau (C) Grasslands (D) Main Latitude

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଚାରୋଟି ଭୌଗଳିକ ରୂପ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା (A), (B), (C) ଏବଂ (D) ସହିତ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାକୃତିକ ମାନଚିତ୍ର ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଭୌଗଳିକ ରୂପ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚିହ୍ନଟ କର ଓ ତୁମ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ସେମାନଙ୍କ ସଠିକ୍ ନାମ ଲେଖ ।

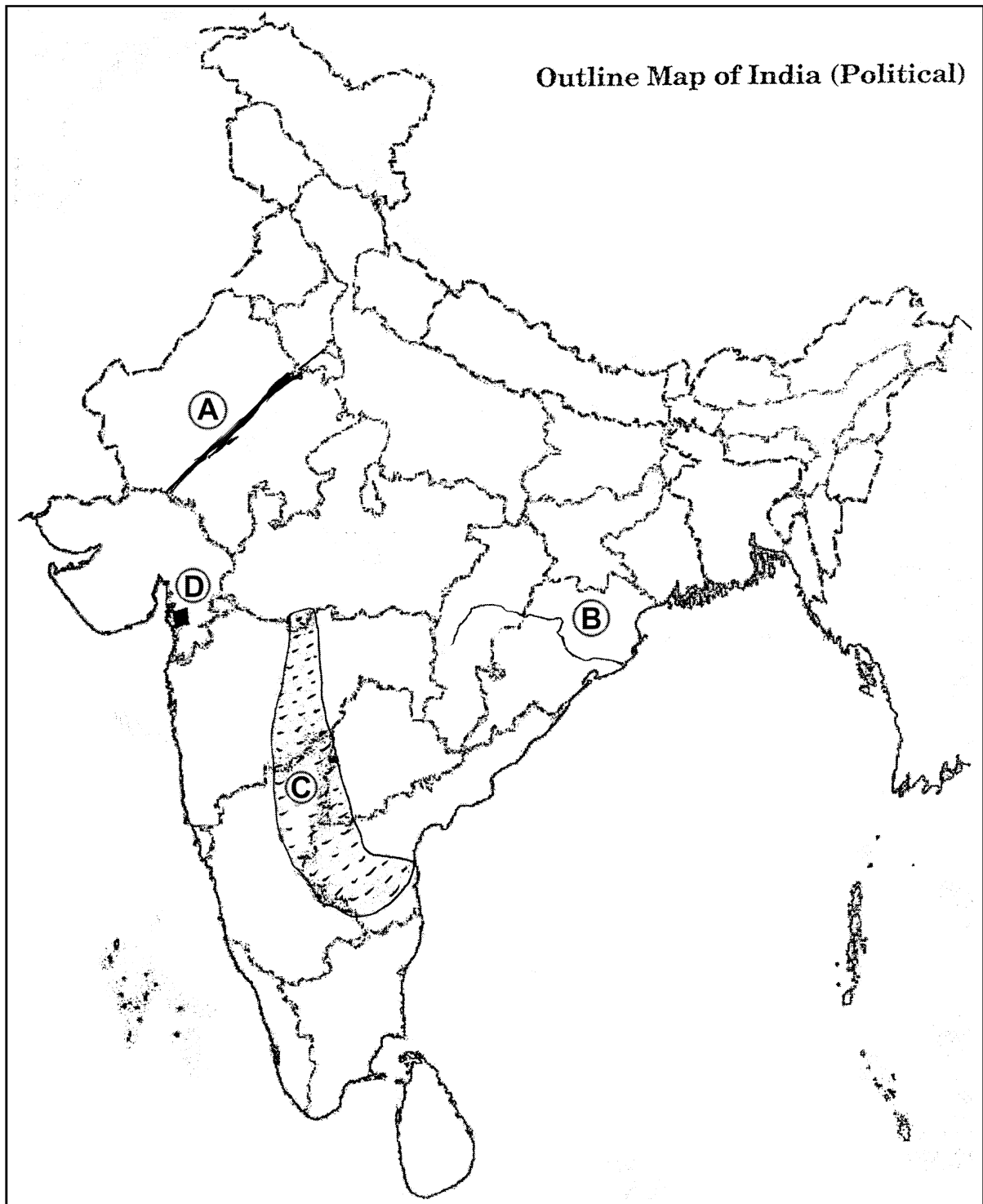
(A) ଏକ ପର୍ବତ (B) ଏକ ମାଳଭୂମି (C) ଏକ ଚୂଣ୍ଡଭୂମି (D) ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଅକ୍ଷାଂଶ

20 The four geographical features are marked by (A), (B), (C) and (D) on the given political outline map of India. Identify these features with the help of the following information and write their correct names in your answer-book: 1×4=4

(A) Mountain Range
(C) Vegetation

(B) River
(D) Petroleum field

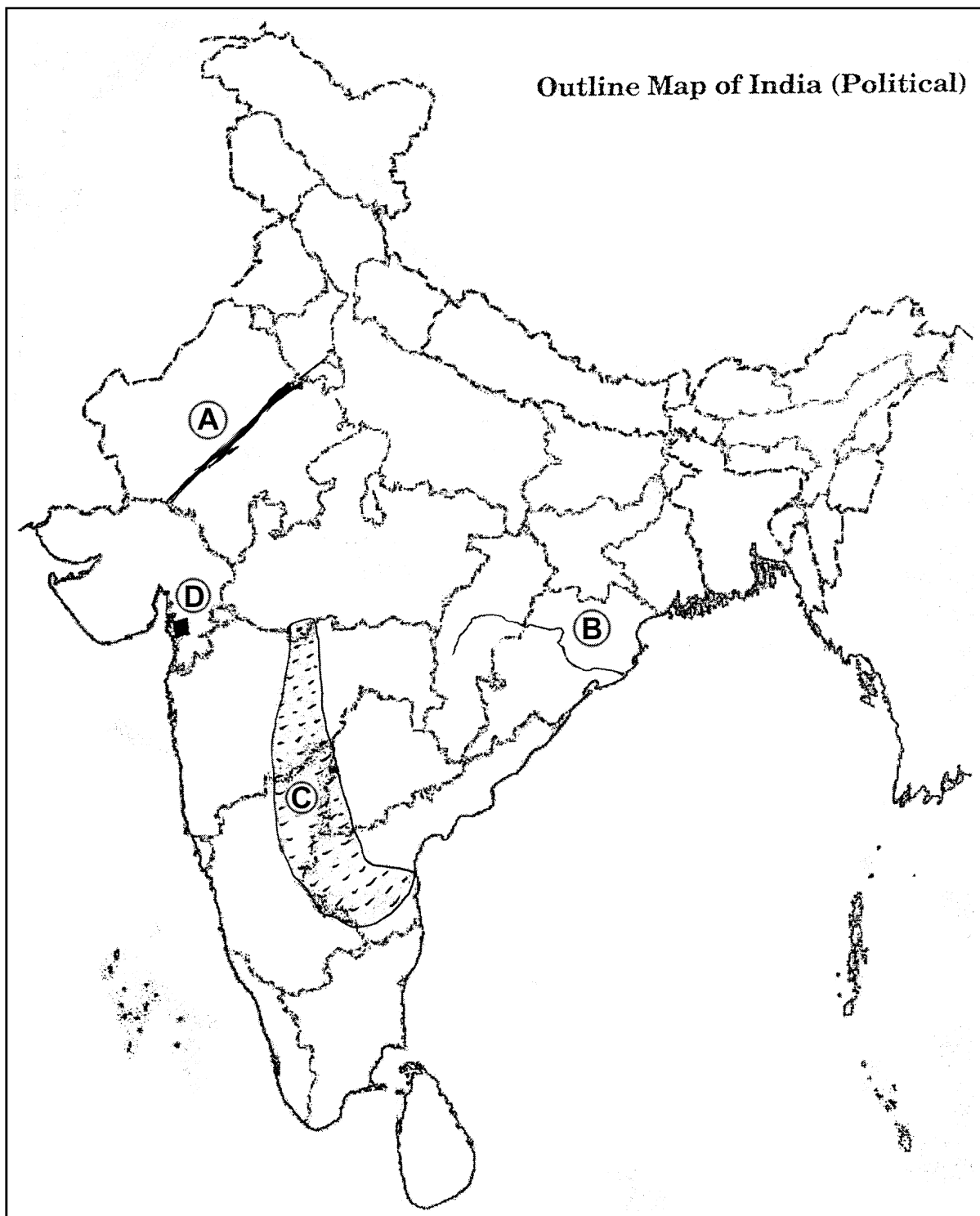
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଚାରୋଟି ଭୌଗଳିକ ରୂପ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା (A), (B), (C) ଏବଂ (D) ସହିତ ପ୍ରଦତ୍ତ ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ମାନଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଭୌଗଳିକ ରୂପ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚିହ୍ନଟ କର ଓ ତୁମ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ସେମାନଙ୍କ ସଠିକ୍ ନାମ ଲେଖ ।

(A) ଏକ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ

(B) ଏକ ନଦୀ

(C) ଏକ ପ୍ରକାର ଭୂଭିଦ

(D) ଖଣିଜ ତୈଳ କ୍ଷେତ୍ର

SECTION – B

ବିଭାଗ – ଖ

OPTION – I

ବିକଳ୍ପ – I

(Local Area Planning)

(ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା)

- 21 Mention the four planning levels from lower to higher level. $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
ଯୋଜନାର ଚାରୋଟି ସ୍ତରକୁ ନିମ୍ନରୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- 22 Explain the 'Social Planning' for Akabarpur village. 2
ଆକ୍‌ବରାପୁର ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 23 Describe the utility of 'Compound Graphs'. 4
ମିଶ୍ରିତ ସ୍ତମ୍ଭ ଆରେଖର ଉପଯୋଗିତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 24 Explain the ecological planning and social facilities planning for tribal village Sembelpani. 2+2=4
ସେମ୍ବଲପାନୀ ଆଦିବାସୀ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ପାରିବେଶିକ ଯୋଜନା ଏବଂ ସାମାଜିକ ସୁବିଧା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OPTION – II

ବିକଳ୍ପ – II

(Geography of Tourism in India)

(ଭାରତରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭୂଗୋଳ)

- 21 What is 'Trekking' ? 2
ଟ୍ରେକିଙ୍ଗ୍ କ'ଣ ?
- 22 Explain the features of Cave Tourism. 2
ଗୁମ୍ଫା ପର୍ଯ୍ୟଟନର କାରକଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 23 Describe the role of 'Rail Transport' in promoting tourism. 4
ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ରେଳ ପରିବହନରେ ଭୂମିକାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 24 "The services rendered to foreign tourists visiting India are the invisible products of tourist industry". Support the statement. 4
ଭାରତକୁ ଆସୁଥିବା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଦୃଶ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଅଟେ । ଏହି ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

